

UCHWAŁA NR 33/132/2019
KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W ŁODZI
z dnia 30 grudnia 2019 r.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w składzie:

1. Ryszard Paweł Krawczyk	9. Agnieszka Kamyczek - Maszewska
2. Beata Kaczmarek	10. Bogusław Wenus
3. Roman Drozdowski	11. Grażyna Kos
4. Iwona Kopczyńska	12. Paweł Dobrzyński
5. Anna Kaźmierczak	13. Zofia Dolewka
6. Bogdan Łągwa	14. Krzysztof Kozik
7. Łukasz Szczepanik	15. Tomasz Jan Karwicki
8. Magdalena Budziarek	

po rozpoznaniu w dniu 30 grudnia 2019 roku Uchwały Nr XX/159/19 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie zwolnień w podatku od nieruchomości budynków mieszkalnych lub ich części podłączonych do instalacji fotowoltaicznej, działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U. 2019 r., poz. 506 ze zm.) oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz.U. 2019 r., poz. 2137)

uchwała, co następuje:

z powodu naruszenia prawa, tj. art. 7 ust. 3 w związku z art. 6 ust. 6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity: Dz.U. 2019, poz. 1170), Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi stwierdza nieważność Uchwały Nr XX/159/19 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie zwolnień w podatku od nieruchomości budynków mieszkalnych lub ich części podłączonych do instalacji fotowoltaicznej.

Uzasadnienie

Uchwała Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego Nr XX/159/19 z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie zwolnień w podatku od nieruchomości budynków mieszkalnych lub ich części podłączonych do instalacji fotowoltaicznej (zwana dalej Uchwałą) została doręczona do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w dniu 3 grudnia 2019 r. Kolegium Izby wszczęło postępowanie nadzorcze w stosunku do Uchwały, zawiadamiając jednostkę o posiedzeniu w dniu 30 grudnia 2019 r.

Uchwała została podjęta na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (dalej: u.p.o.l.) Zgodnie z tym przepisem rada gminy, w drodze uchwały, może wprowadzić inne zwolnienia przedmiotowe niż określone w ust. 1 oraz w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 2 października 2003 r. o zmianie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych i niektórych ustaw.

Kolegium Izby podziela pogląd wyrażony przez Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 25 lipca 2017 r., sygn. akt II FSK 1289/17, zgodnie z którym „odtworzyć zakres upoważnienia do tworzenia aktów prawa miejscowego zawartego w art. 7 ust. 3 u.p.o.l. należy przyjąć zasadę, iż rady gmin są upoważnione do określenia w uchwale nie tylko samego brzmienia zwolnienia z podatku od nieruchomości, ale także dodatkowych elementów, które są niezbędne do jego poprawnego stosowania, zgodnie z przyjętymi założeniami, o ile nie narusza to innych aktów prawnych. Oznacza to, że w uprawnieniu do stosowania zwolnień podatkowych mieści się również prawo do określenia,

na jakich zasadach i w jakim okresie są one stosowane, byleby te postanowienia nie pozostawały w sprzeczności z innymi przepisami prawa, w tym rangi ustawowej”.

Zdaniem Kolegium Izby rada gminy podejmując uchwałę na podstawie art. 7 ust. 3 u.p.o.l. powinna określić przedmiot zwolnienia, a jednocześnie może wskazać warunki uzyskania i utraty prawa do zwolnienia i okres korzystania ze zwolnienia oraz ustalić wzór wniosku i termin jego złożenia, byleby te postanowienia uchwały nie naruszały innych przepisów prawa powszechnie obowiązującego.

W § 2 Uchwały Rada Miejska postanowiła, że zwalnia się z podatku od nieruchomości budynku mieszkalne lub ich części położone na terenie Tomaszowa Mazowieckiego, do których podłączono sprawną instalację fotowoltaiczną, która została co najmniej raz uruchomiona.

W § 3 Rada Miejska ustaliła warunki uzyskania zwolnienia, tj.: poniesienie nakładów w wysokości co najmniej 8000 złotych brutto po wejściu w życie uchwały; podłączenie do budynku mieszkalnego lub jego części instalacji fotowoltaicznej przez cały okres korzystania ze zwolnienia; złożenie wniosku o udzielenie zwolnienia zgodnie z ustalonym wzorem.

W § 5 ust. 3 Rada Miejska zastrzegła, że wielkość zwolnienia nie może przekroczyć 100 % poniesionych kosztów.

W § 5 ust. 1 Rada Miejska postanowiła, że zwolnienie jest udzielane na okres 5 lat począwszy od 1 stycznia roku następującego po roku, w którym zostały poniesione, z tym, że zwolnienie przysługuje do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym zostanie przekroczona jego wielkość, zaś w § 4 ust. 3 i 4 - że wnioski o udzielenie zwolnienia należy składać do końca roku, w którym zostały poniesione koszty, nie później niż do dnia 31 grudnia 2025 r.

W § 6 ust. 1 Rada Miejska określiła warunek utraty zwolnienia, a mianowicie podatnik traci prawo do zwolnienia z końcem miesiąca, w którym nastąpiło trwałe odłączenie budynku mieszkalnego lub jego części od instalacji fotowoltaicznej, bez obowiązku zwrotu udzielonego zwolnienia.

Kolegium Izby dopatrzyło się sprzeczności z prawem w następujących postanowieniach badanej Uchwały Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego:

Po pierwsze, w § 5 ust. 5 Uchwały nałożono na podatnika korzystającego ze zwolnienia obowiązek składania do 15 stycznia każdego roku dokumentów, o których mowa w § 4 ust. 5 pkt 2–3, tj. oświadczenia, że budynek mieszkalny lub jego część jest podłączony do instalacji fotowoltaicznej oraz oświadczenia o wysokości poniesionych kosztów i nakładów, a w przypadku, gdy budynek jest podłączony do instalacji w systemie otwartym - oświadczenia o nadwyżce energii oddanej do sieci w roku ubiegłym. **W ocenie Kolegium Izby w pojęciu „wprowadzania innych zwolnień przedmiotowych” w rozumieniu art. 7 ust. 3 u.p.o.l. nie mieści się nakładanie na podatników obowiązków w postaci corocznego składania tego rodzaju oświadczeń. Ponadto regulacja tej treści wkracza w materię uregulowaną w ustawie, bowiem zgodnie z art. 6 ust. 6 u.p.o.l osoby fizyczne, z zastrzeżeniem ust. 11, są obowiązane złożyć właściwemu organowi podatkowemu informację o nieruchomościach i obiektach budowlanych, sporządzoną na formularzu według ustalonego wzoru, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie albo wygaśnięcie obowiązku podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości, lub od dnia zaistnienia zdarzenia, o którym mowa w ust. 3, tj. gdy w trakcie roku podatkowego zaistniało zdarzenie mające wpływ na wysokość opodatkowania w tym roku, a w szczególności zmiana sposobu wykorzystywania przedmiotu opodatkowania, bo wówczas podatek ulega obniżeniu lub podwyższeniu. Gdyby więc podatnik utracił prawo do korzystania ze zwolnienia, ciąży na nim obowiązek wynikający z art. 6 ust. 6 u.p.o.l. Z kolei informacja o nadwyżce energii oddanej do sieci w roku ubiegłym jest zbędna (nieprzydatna) z punktu widzenia udzielonego zwolnienia.**

Po drugie, w § 6 ust. 2 zobowiązano podatnika do zawiadomienia organu podatkowego o utracie prawa do zwolnienia w terminie 14 dni od dnia, w którym nastąpiło odłączenie od instalacji fotowoltaicznej, i do złożenia korekty deklaracji. **W ocenie Kolegium Izby w pojęciu „wprowadzania innych zwolnień przedmiotowych” w rozumieniu art. 7 ust. 3 u.p.o.l. nie mieści się nakładanie na podatnika obowiązku zawiadomienia organu podatkowego o utracie prawa do zwolnienia, złożenia korekty deklaracji i określenia terminu wykonania tego obowiązku. Ponadto regulacja tej treści wkracza w materię uregulowaną w ustawie, gdyż obowiązki osób fizycznych będących podatnikami podatku od nieruchomości regulują przepisy ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, w szczególności cytowany wyżej art. 6 ust. 6 w związku z ust. 3 u.p.o.l., który stanowi, że osoby fizyczne są zobowiązane złożyć właściwemu organowi podatkowemu informację o nieruchomościach i obiektach budowlanych, sporządzoną na formularzu według ustalonego wzoru, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie lub wygaśnięcie obowiązku podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości lub od dnia zaistnienia zdarzenia, o którym mowa w ustępie 3. Z kolei podatnicy inni niż osoby fizyczne są obowiązani składać deklaracje, a w razie zaistnienia w trakcie roku podatkowego zdarzenia mającego wpływ na wysokość opodatkowania w tym roku - korekty deklaracji, gdyż tak stanowi art. 6 ust. 9 u.p.o.l.. Skoro ustawodawca uregulował już obowiązki podatnika polegające na złożeniu informacji lub deklaracji bądź korekty deklaracji wskutek powstania i wygaśnięcia obowiązku podatkowego oraz zaistnienia zdarzeń mających wpływ na wysokość opodatkowania, to regulowanie ich po raz kolejny przez prawodawcę miejscowego jest niedopuszczalne.**

Po trzecie, w § 7 Uchwały Rada Miejska ustaliła dwojakiego rodzaju okoliczności, które wykluczają możliwość korzystania ze zwolnienia z podatku od nieruchomości (przesłanki negatywne uzyskania zwolnienia). W ustępie pierwszym postanowiono, że zwolnienia nie stosuje się wobec podatników zalegających co najmniej dwa miesiące z zapłatą zobowiązań podatkowych oraz niepodatkowych wobec budżetu Miasta Tomaszowa Mazowieckiego, a w ustępie drugim – że prawo do zwolnienia z podatku na podstawie niniejszej uchwały w odniesieniu do danego budynku mieszkalnego podatnik może uzyskać tylko jeden raz w czasie obowiązywania niniejszej uchwały. **W ocenie Kolegium Izby te przesłanki mają charakter podmiotowy, gdyż w sposób jednoznaczny odwołują się do cech podatnika, i nie są objęte umocowaniem dla rady gminy do wprowadzenia „innych zwolnień przedmiotowych”, wynikającym z art. 7 ust. 3 u.p.o.l.** Na podstawie art. 7 ust. 3 u.p.o.l. rada gminy może ustalić wyłącznie zwolnienia przedmiotowe (zob. wyroki NSA z dnia 3 grudnia 2014 r., II FSK 2833/12 i z dnia 17 lutego 2016r., II FSK 3773/13 oraz wyrok WSA w Poznaniu z dnia 2 października 2019 r., I SA/Po 475/19). Jeśli zwolnienia z podatku od nieruchomości wprowadzone przez radę gminy muszą mieć charakter przedmiotowy, to **zdaniem Kolegium Izby także okoliczności wyłączające możliwość uzyskania zwolnienia – o ile uchwała takie przewiduje – mogą mieć jedynie charakter przedmiotowy.**

Niezależnie od opisanych naruszeń prawa, Kolegium Izby zwraca uwagę na dwie kwestie.

W § 1 pkt 1 Uchwały Rada Miejska zamieściła definicję budynku mieszkalnego lub jego części, wskazując, że należy przez to rozumieć budynek opodatkowany podatkiem od nieruchomości stawką wskazaną w art. 5 ust. 1 pkt 2a u.p.o.l., z wyjątkiem budynków wykorzystywanych do prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie: wynajmowania, wdzierżawiana bądź udostępniania w innych formach budynków lub ich części na cele mieszkaniowe a także zarządzania takimi budynkami. Wbrew stanowisku zajętemu przez obecną na posiedzeniu Kolegium przedstawicielkę Miasta nie jest tak, że powyższa regulacja uniemożliwia skuteczne ubieganie się o uzyskanie zwolnienia przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą i że ze zwolnienia z podatku na podstawie Uchwały mogłyby korzystać jedynie osoby fizyczne. W ocenie Kolegium Izby przedsiębiorca, który wybudowałby budynek mieszkalny i podłączyłby do niego sprawną instalację fotowoltaiczną,

mógłby skutecznie wnioskować o uzyskanie zwolnienia z podatku od nieruchomości przed sprzedażą tych mieszkań.

W § 4 ust. 1 i 2 postanowiono, że podatnik ubiegający się o zwolnienie powinien do wniosku załączyć deklarację albo korektę deklaracji na podatek od nieruchomości. Jeśli Rada Miejska podjęła uchwałę o wprowadzeniu zwolnienia przedmiotowego z podatku od nieruchomości określając przedmiot zwolnienia w taki sposób, by ze zwolnienia mogli skorzystać wyłącznie podatnicy będący osobami fizycznymi, to nie powinna była uzależniać zwolnienia z podatku od nieruchomości od złożenia wraz z wnioskiem o udzielenie zezwolenia deklaracji lub korekty deklaracji. Zgodnie z art. 6 ust. 6 u.p.o.l., osoby fizyczne składają informacje o nieruchomościach i obiektach budowlanych, a nie deklaracje i korekty deklaracji. Deklaracje lub korekty deklaracji na podstawie art. 6 ust. 9 pkt 1 i 2 u.p.o.l. są zobowiązane złożyć osoby prawne, jednostki organizacyjne oraz spółki niemające osobowości prawnej, jednostki Organizacyjne Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, a także jednostki organizacyjne Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe. Wprawdzie art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz.U. 2019, poz. 900 ze zm.) stanowi, że przez deklaracje rozumie się również informacje, jednak posłużenie się w Uchwale pojęciem deklaracji i korekty deklaracji przeczy tezie, że katalog podmiotów mogących skorzystać ze zwolnienia byłby zawężony do osób fizycznych.

Mając na względzie sprzeczność uchwały Nr XX/159/19 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie zwolnień w podatku od nieruchomości budynków mieszkalnych lub ich części podłączonych do instalacji fotowoltaicznej z art. 7 ust. 3 w związku z art. 6 ust. 6 u.p.o.l., Kolegium Izby stwierdziło jej nieważność w całości. Ograniczenie się do stwierdzenia nieważności tylko części postanowień uchwały spowodowałoby, że uchwała w pozostałej części nie nadawałaby się do stosowania.

Od uchwały Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi, służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w terminie 30 dni od dnia doręczenia skarżącemu uchwały.

**Przewodniczący Kolegium
Prezes RIO w Łodzi**

Ryszard Paweł Krawczyk